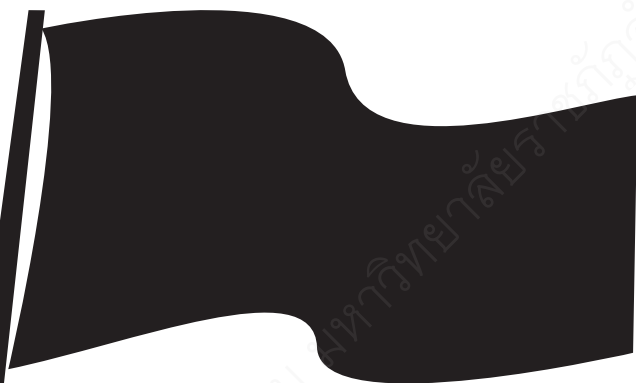

วันขึ้นปีใหม่
ของไทย

วันปีใหม่ของไทย

ในบรรดาวันสำคัญของไทยที่มีหลายวันในปีหนึ่งๆแต่ละวันที่ปรากฏก็จะมีประวัติและความเป็นมาที่น่าสนใจเพราะเป็นวันเกี่ยวข้องกับชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์ รวมทั้งวันเฉลิมพระชนมพรรษาที่เราจะได้น้อมรำลึกถึงพระบารมีของพระองค์ที่ทรงสร้างคุณประโยชน์แก่บ้านเมือง เช่น วันปิยมหาราช วันประณตศึกษาแห่งชาติ (รัชกาลที่ ๖) เป็นต้น

วันที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวิถีชีวิตคนไทยก็ได้แก่ วันลอยกระทง วันสงกรานต์ วันที่มีความหมายต่อคนไทยและชาวต่างชาติทั้งหลายก็คือ “วันขึ้นปีใหม่” ซึ่งเป็นวันเริ่มต้นของปีแต่ละชาติก็มักมีกิจกรรมที่รื่นเริงกันทั่วไปความสนุกสนานกันทั่วประเทศเช่นนี้จนบางคนอาจลืมนึกไปว่าวันปีใหม่ของไทยมีมาอย่างไรคนไทยทั้งหลายควรศึกษาหาความรู้เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้เข้าใจและช่วยสืบทอดกันต่อไป

วันที่ ๑ มกราคม ของทุกปี เราชาวไทยจะได้ยินกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทางวิทยุและโทรทัศน์ พร้อมกับพบเห็น ส.ค.ส.พระราชทานแก่พสกนิกรทางหน้าหนังสือพิมพ์ ทุกฉบับจะมีเนื้อหาสาระที่สะท้อนสภาพบ้านเมืองให้ข้อคิดคติธรรม ในการดำรงชีวิตอันเป็นสิริมงคลแก่ทุกคนขออัญเชิญพระราชดำรัส วันขึ้นปีใหม่ ๒๕๓๔ ตอนหนึ่งว่า

“...ในปีใหม่นี้ข้าพเจ้าใคร่ขอให้แต่ละคนพยายามทำความเข้าใจของตนให้กระจ่างแจ่มใสทำความเข้าใจอันดีในกันและกันให้เกิดขึ้น แน่ชัดจะปฏิบัติพัฒนากิจการงานใดๆก็ให้นึกถึงส่วนรวมและความ เป็นไทยไว้เสมออย่าประมาท...”

จากพระราชดำรัสนี้เราควรน้อมใส่เกล้าแล้วนำไปสอนใจให้เรามีความเห็นตรงกัน ไม่ขัดแย้งมีสามัคคีต่อกันเห็นใจกันสิ่งสำคัญ ก็คือ “ให้นึกถึงประโยชน์ส่วนรวมและอย่าลืมความเป็นไทย” เวลานี้ เด็กเยาวชนและผู้ใหญ่เรากำลังลืมตัวลืมความเป็นไทยกันหมดแล้ว กลับไปหลงแสงสีความเจริญทางวัตถุเด็กเยาวชนประพฤติดน เลียนแบบชาวต่างชาติ ทอดทิ้งกิริยามารยาทแบบไทย การวางตัว การพูดจา ก็ไม่ค่อยใช้ภาษาไทยพูดผิดเพี้ยนออกเสียงผิดพลาดไปมาก ยิ่ง นักร้องรุ่นใหม่ๆออกเสียงภาษาไทยแทบจะไม่ใช่ภาษาไทยอยู่แล้ว ยังมีสำเนียงฝรั่งยิ่งฟังก็ยิ่งสลดใจโดยไม่ได้สำนึกเลยว่าเราเป็นคนไทย

พอถึงเทศกาลปีใหม่จะเห็นว่าหลายๆ คนยังคิดจะสนุกสนานกันสุดเหวี่ยงเพื่อเฉลิมฉลองปีใหม่ที่จะมาถึง บ้างก็ดื่มกินจัดงานกันฟุ่มเฟือยการดื่มของมีนเมาจนขาดสติ การที่มองว่าจะต้องฉลองปีใหม่ให้เต็มที่ด้วยความสนุกสนานรื่นเริงนั้น เป็นความเข้าใจผิดมากและมีความเข้าใจวันปีใหม่แค่เปลือกนอกเท่านั้นชีวิตคนกลุ่มนี้จึงไม่มีอะไรนอกจากเที่ยวเตร่กินดื่มหล่มหลงในลาภยศสุขสรรเสริญเท่านั้น

ความจริง **วันที่ ๑ มกราคมทุกปีเป็นวันปีใหม่** เราถือตามอย่างยุโรปที่เจริญแล้วแต่ของไทยโบราณจะถือเอาวันที่ ๑๓ เมษายนวันสงกรานต์เป็นวันปีใหม่มาแต่โบราณกาล เพราะถือว่าเป็นฤดูกาลที่พระอาทิตย์ย้ายที่จากราศีมีนเข้าสู่ราศีเมษ (สงกรานต์ = ย้ายที่) การนับวันปีใหม่ของเราเปลี่ยนแปลงมา ๔ ครั้งแล้ว เริ่มแต่โบราณก็ถือเอาวันแรม ๑ ค่ำเดือนอ้ายเป็นวันปีใหม่ ตามความเชื่อของอินเดียฝ่ายเหนือที่นับเดือนจันวาเป็นเดือนสุดท้ายแล้วเริ่มนับเดือนอ้ายเดือนยี่ (๒) เดือนสาม...ต่อมาเราก็ก้าวเปลี่ยนเป็นวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๕ เป็นวันปีใหม่ ตามคติศาสนาพราหมณ์ ซึ่งตรงกับเดือนเมษายนตามการนับปฏิทินแบบจันทรคติ

การคำนวณปีใหม่อย่างฝรั่งนั้น เท่าที่ปรากฏหลักฐานว่ามีมาประมาณ ๒,๐๐๐ ปีก่อนคริสตศักราช ดินแดนแรกที่คิดปฏิทินปีใหม่คือ ดินแดนอารยธรรมเมโสโปเตเมีย ซึ่งนับถือเอาคติทางจันทรคติ (พระจันทร์หมุนรอบโลก) การนับวันในแต่ละปีก็คลาดเคลื่อนไปมาก

แม้จะคำนวณว่า ๑ ปี มี ๓๖๕ วัน ก็คลาดเคลื่อนไปถึง ๑๑ วัน ต่อมา **จูเลียสซีซาร์ แห่งโรมัน** ได้คำนวณปฏิทินมาใช้ตามแบบซีซาร์ใช้ใน พ.ศ.๔๙๗ ถือว่าใน ๑ เดือนมี ๓๐ วันบ้าง ๓๑ วันบ้าง และเดือนกุมภาพันธ์ มี ๒๙ วัน (บางปีก็มี ๒๘ วัน) โดยเอาวันที่ ๑ มกราคมเป็นวันปีใหม่

ต่อมาสมัยจักรพรรดิออกุสตุส แห่งอียิปต์ ได้คำนวณทำปฏิทินขึ้นใหม่ ให้เดือนกุมภาพันธ์มี ๒๘ วัน ในเดือนสิงหาคมเพิ่มเป็น ๓๑ วัน ก็ได้ครบ ๓๖๕ วันใน ๑ ปี ใน พ.ศ.๒๑๒๕ **สันตะปาปาเกรกอรี ที่ ๑๓** ได้ปรับปรุงปฏิทินของโรมันและอียิปต์ใช้ใหม่มิใช่แพร่หลาย จึงเรียกว่า **“ปฏิทินเกรกอเรียน”** ก่อนหน้านั้นในยุโรปสมัยกลางก็ถือเอาวันที่ ๒๕ มีนาคมเป็นวันปีใหม่ ก็เลยเปลี่ยนมาใช้ของเกรกอเรียน ซึ่งถือเอาวันที่ ๑ มกราคม เป็นวันปีใหม่ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ชาวคริสต์นิกายคาทอลิกจึงหันมานิยมปีใหม่วันที่ ๑ มกราคม จนแพร่หลายทั่วโลก นิยมกันมาตั้งแต่ พ.ศ.๑๗๕๒

ส่วนในเมืองไทยแต่โบราณเราก็เปลี่ยนจากแรม ๑ ค่ำเดือนอ้ายมาเป็นขึ้น ๑ ค่ำเดือน ๕ ใช้กันมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๕ จึงโปรดเกล้าฯ ให้ถือเอาวันที่ ๑ เมษายน เป็นวันปีใหม่ เพราะใกล้จะถึงวันสงกรานต์แล้ว และอีกประการหนึ่ง การนับปฏิทินตามจันทรคติไม่ค่อยแน่นอน เกิดความยุ่งยากในการจดจำจึงให้มาถือปฏิทินตามสุริยคติ เริ่มใช้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๒ เป็นต้นมา ส่วนประชาชนในชนบทก็ยังคงใช้ปีใหม่แบบโบราณคือ วันปีใหม่ตรงกับวันสงกรานต์ จนหลัง

พ.ศ.๒๔๗๕ ที่เปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว รัฐบาลเห็นว่าควรฟื้นฟูวันปีใหม่ให้แพร่หลายทั่วประเทศ แล้วประกาศหยุดในวันนักขัตฤกษ์ช่วงสงกรานต์ตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๙๑ เป็นต้นมา จึงถึงสมัยรัฐบาล จอมพล ป.พิบูลสงคราม คณะกรม. จึงมีมติประกาศใช้ว่า **วันที่ ๑ มกราคม เป็นวันปีใหม่ของไทยเป็นครั้งแรกตามสากลนิยม เริ่มใช้ตั้งแต่ พ.ศ.๒๔๘๔ จนถึงยุคปัจจุบัน**

การเปลี่ยนแปลงทางประเพณีถือเป็นเรื่องธรรมดา ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เราต้องเปิดใจให้กว้าง ยอมรับการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ คนไทยโบราณพอถึงวันปีใหม่อีกจะทำบุญทำกุศลแต่ต้นปี ถือว่าเริ่มต้นปีในทางที่ดี บ้างก็ขึ้นบ้านใหม่ เปิดกิจการใหม่ ฉลองความสำเร็จต่างๆ เมื่อรับของต่างชาติมาก็มีการส่งการ์ดอวยพรปีใหม่กัน มอบของขวัญให้ขนมเค้ก ปีใหม่กัน โดยเฉพาะวันที่ ๒๕ ธันวาคม เป็น**วันคริสต์มาส** ฝรั่งจะจัดงานรื่นเริงฉลองว่าเป็นวันเกิดพระเยซู ก็จัดงานรื่นเริงกันมาก่อนแล้วพอมาถึงวันที่ ๑ มกราคม ก็จัดฉลองกันครึกครื้นติดต่อกันยาวหลายวันเลย

ความจริงวันปีใหม่ในทางพระพุทธศาสนาจะสอนชาวพุทธให้มีสติไม่หลงระเริงจนลืมนึกตัวสอนให้สำนึกเสมอว่า วัน เวลา เป็นของสมมุติขึ้น ปีเก่าผ่านไปปีใหม่ผ่านมาก็เป็นธรรมดาของมัน เรามีสติไม่ประมาททุกอย่างทั้งปางก็ดีแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ที่ใจสำคัญที่สุด เมื่อปีใหม่จะมาแล้ว เราน่าจะมานึกถึงคุณค่าและความหมาย

ของวันปีใหม่ นึกถึงสิ่งที่ตั้งามที่เราควรรักษา แล้วปรับปรุงเสริมคุณค่า
 สิ่งที่ตั้งามเป็นรากฐานความเจริญความตั้งามทั้งปวง ให้ชีวิตของตน
 อยู่รอดปลอดภัยไปอีกลาวนาน เพื่อให้สอดคล้องกับคำว่า “**สวัสดิ...
 ปีใหม่**” ซึ่งหมายความว่า คนเราจะเดินทางชีวิตไปด้วยดีจนบรรลุ
 เป้าหมายที่พึงประสงค์ก็ต้องอาศัย “**ความสวัสดิ หรือ สวัสดิ**” เป็นผู้กำกับ
 ในการเดินทาง มิฉะนั้นเราจะไปไม่รอดแน่ๆ จึงมีประเพณีที่จะแสดง
 อธิษฐานขอพรที่ดีต่อกันว่า เมื่อพบกันครั้งแรกของแต่ละวัน หรือของเดือน
 ของปี ก็ให้กล่าวคำว่า “**สวัสดิ**” (บาลีใช้ **โสทธิ**-ที่พระสวดก่อนจบ)
 แม้จะจากกันไปวันหนึ่ง เดือนหนึ่ง ปีหนึ่งก็พูดว่า “**สวัสดิ**” เช่นเดียว
 กับวันขึ้นปีใหม่ก็พูดว่า “**สวัสดิ...ปีใหม่**” ต่อกัน ถือว่าเป็นการให้พร
 ต่อกัน ให้ท่านมีสิ่งประเสริฐคือ ให้ท่านมีความสุข สวัสดิ จึง
 หมายถึง ความสะดวกสบาย ความปลอดภัย ไม่มีอุปสรรค หรือ
 เกิดขัดแย้ง เกิดปัญหาใดๆ **ความสวัสดิจะเกิดแก่บุคคลได้ก็ต้อง
 มีความเพียร ๔ ประการ คือ ๑. เพียรละความชั่วที่มีให้เบาบาง
 ๒. เพียรทุกทางมิให้ความชั่วมาเกิด ๓. เพียรรักษาสิ่งดี
 อันประเสริฐไว้ให้มั่นคง และ ๔. เพียรสร้างความดีให้ดำรงมากยิ่งขึ้น**
 หากใครทำได้ ๔ ประการนี้ ความสวัสดิย่อมบังเกิดแก่ผู้นั้น เกิดขึ้น
 แก่ตนเองโดยเราไม่ต้องไปขอพรจากใครๆ เหมือนกับคำพรจากใจ
 ของสมเด็จพระสังฆราช พระญาณสังวรฯ ที่ประทานแก่ชาวไทย
 เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๙ วันขึ้นปีใหม่ว่า “**คิดดี พูดดี ทำดี เป็นศรีเป็นพร
 สูงสุด ไม่มีพรเทพพรมนุษย์ เปรียบประดุจความดีที่ทำเอง**” ตามนัย
 ข้อความนี้ก็คือ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน จะดีจะชั่วอย่างไรก็อยู่ที่

ตนเอง เราไม่จำเป็นต้องไปขอความสวัสดิหรือไปขอพรจากใคร
ไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นเทพเจ้า เทวดา หรือคน แต่ความดีจะเกิดแก่ตัวเรา
หากเราได้ทำความดีด้วย กาย วาจา และใจ ความดีหรือพรก็
จะเกิดขึ้นแก่เราเองไม่ต้องสงสัย

ความหมายของวันปีใหม่ของทางโลก และทางธรรม มัก
สวนทางกันเสมอ ในทางโลกจะมีแต่ความสนุกรื่นเริง ดีใจ ที่ปีใหม่
จะมาถึง ก็จะไม่พ้นเรื่อง พบปะ สังสรรค์ กิน ดื่ม เที่ยวเตร่ และมึ
ความบันเทิง**ความพอใจ** (กามตัณหา) ไม่ว่าจะป็น รูป รส กลิ่น
เสียง เด็กวัยรุ่นจะส่งเสียงเฮฮา เปิดเพลงปีใหม่งันสนั่นเมือง โดย
ไม่นึกถึงคนอื่นจะเดือดร้อนหรือไม่ อย่างไร บ้างก็เที่ยวกันตามตลาด
ห้างสรรพสินค้า ชื้อของกิน ของใช้ ของขวัญ ของกำนัล ด้วยการไ้
บัตรเครดิตเอาเงินมาใช้ง่าย ๆ หลังปีใหม่มผ่านไปไม่กี่วันก็กลุ้มใจเป็น
ทุกสาหัสที่ต้องหาเงินไปใช้หนี้เขา เงินขาดมือก็ต้องหันไปประกอบ
มิฉอาชีพ กลายเป็นคนติดคุกติดตะรางไปในที่สุด พวกที่กิน ดื่ม ก็กินดื่ม
เกินตัว เสพของมีนเมาจนเกิดพิการและเสียชีวิตเพราะอุบัติเหตุ
ก็มีจำนวนมากมาย บางคนใช้ชีวิตรอตลอดภัยมา ๑ ปีแล้วก็ฉลอง
กันสุดเหวี่ยงพร้อมกับแสดงความยินดีที่ได้พูดว่า “รอดตายมาอีก ๑ ปี
แล้วว้ย” นี่แหละ...ความหมายปีใหม่ของคนที่ยังลุ่มหลงวัตถุนิยม
ทางโลกอีกจำนวนมากมาย

ฝ่ายธรรมะนั้น พระท่านจะสอนให้เราใช้สติและปัญญา ระลึกรู้เสมอว่า ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ทุกสิ่งอยู่ที่ใจ เวลาเป็นธรรมดา เช่นนั้น วันเวลาเป็นสิ่งที่สมมุติ วันเวลาที่ผ่านไปแล้วก็ขอให้ เป็นบทเรียนสอนใจและเตือนสติ อย่าดีใจ อย่าเสียใจ วันเวลาผ่าน มาผ่านไป เป็นของธรรมดา ๑ ปีผ่านไป เราซักแก่อีก ๑ ปีแล้ว ฝรั่ง ก็ยังสอนใจว่า “จากเปล...ไปสู่หลุมศพ” เหมือนกับของชาวพุทธที่ว่า “มีเกิด ตั้งอยู่ และดับไป” เป็นธรรมดา ในรอบ ๓๖๕ วันหรือ ๑ ปี ผ่านมา เราทำอะไรไว้บ้าง ทำดีอะไร ทำชั่วอะไร เอาสองอย่าง มาชั่งตริกรวดดู หากเห็นว่า ทำดีน้อยไป ก็เริ่มทำดีให้มากขึ้น หาก เห็นว่าทำชั่วมากขึ้นก็ให้ เลิก - ลด - ละ เสีย อย่าทำชั่วทั้ง กาย วาจา ใจ ปีใหม่มาก็ขอให้เลิกทำชั่วเสีย หากทำดีไว้ แม้วันที่ลาจาก โลกนี้ไป ความดีงามก็ยังปรากฏอยู่ให้คนรุ่นหลังได้ชื่นชม ได้นึกถึง เช่น วีรกษัตริย์ วีรบุรุษ วีรสตรีหลายคนของไทยเรา หากเราเชื่อมั่น ในกรรมดี เห็นค่าความดี ก็รีบทำดีเพื่อตนเอง ดังกลอนบทหนึ่งที่ว่า “เราดี...ดีกว่า...ดวงดี เพราะดีนั้นมีที่เรามากกว่าที่ดวง ทำดี นั้นแหละ ต้องห่วงเอาดีทั้งปวงมาทำให้ดวง เราดี” กลอนบทนี้มุ่งสอนให้เรา พึ่งตนเอง เห็นค่าความดี แล้วรีบทำดี แล้วตนจะได้รับตอบแทนคือ ความดี ความสุข ความเจริญนั่นเอง

คำสอนของพระมหาปัสสัณห์ ปิยธัมโม (๒๕๔๑) ราคากุณ หนังสือธรรมะ ๕ บาท ตอนหนึ่งกล่าวสอนใจว่า “ปีใหม่แล้ว อย่า หนีความจริงกับสิ่งที่มีอยู่ประจำโลกใบนี้ สิ่งนั้นคือ มีสุข-มีทุกข์ มี

นินทา-มีสรรเสริญ...ได้ลาม-เสื่อมลาม ได้ยศ-เสื่อมยศ...ที่ปรากฏกับเราทุกคนไม่มีช้อยกเว้น ปีใหม่แล้ว...จึงบอกกับตนเองว่า เราเกิดมาเพื่อสร้างคุณความดี มิใช่เกิดมาเพื่อสร้างเวรกรรมเกิดมาเพื่อหาความสุขใจ มิใช่เกิดมาเพื่อหาความทุกข์ทรมาน..."

บางคนอาจเห็นว่า ปีใหม่แล้วต้องสนุกสนานกันหน่อย หากตายไปก็ไม่ได้ตกตวงเอาความสุขจึงรีบหาความสุขเสียก่อน การทำบุญทำเมื่อไรก็ได้ เดียวนี้ชองขาว (งานบุญ) มีมากมาย แจกชองกันให้วุ่นไปหมด บางคนมีเงินน้อยก็รีบใช้จ่ายบำรุงบำเรอความสุขเต็มที่คิดว่าตายแล้วเงินทองคงไม่ได้ใช้ นี่เป็นความคิดแบบหลงผิด คนเรามีไข่มิชีวิตอยู่เพียงไม่กี่วัน แต่เราต้องมีชีวิตอยู่ในโลกนี้อีกนับ ๒-๓ หมื่นวัน หากเราไม่คิดถึงอนาคตวันข้างหน้า เราอาจมีชีวิตอยู่ในวันนี้ได้อย่างยากลำบาก หวังว่าท่านที่มีสติปัญญาไม่มี**อวิชชา** (หลงผิด) เข้าครอบงำคงไม่คิดหาความสุขจนเกินขอบเขตแล้วพาให้ตนและครอบครัวเดือดร้อนขึ้นในอนาคตอันใกล้ๆ นี้อย่างแน่นอน

ตามธรรมเนียมเมื่อปีใหม่มาถึง เราก็ถือโอกาสนี้ช่วยช่วยให้พรแก่กัน เพื่อแสดงถึงความเป็นพี่เป็นน้อง เป็นครู เป็นศิษย์ เป็นมิตรสหายเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุขแก่กัน หากเป็นผู้ใหญ่ก็จะอวยพรแก่บุตรหลานก็พูดได้เลย เช่น “ขอให้ลูกหลานจงอายุมั่นขวัญเย็น มีความสุขร่มเย็น เล่าเรียนเก่งๆ มีสุข มีลาม มียศ คิดสิ่งใดจงสมมุ่งมาดปรารถนาทุกประการ...” จะอัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัยหรือ

สิ่งศักดิ์สิทธิ์มาอวยพรหรือไม่ก็ทำได้ เพราะถือว่าผู้ใหญ่นั้นๆ มีคุณความดี มีบารมีในตัวเองแล้ว แต่ถ้าเป็นผู้ nhỏ เป็นบุตรหลาน หรือเป็นลูกน้อง ผู้ใต้บังคับบัญชาจะไปกล่าวลอยๆ ว่า “ขอให้คุณตาคุณยาย...คุณครู คุณพ่อคุณแม่ จงมีความสุขความเจริญ...” เช่นนี้ จะกล่าวไม่ได้เพราะผิดธรรมเนียมที่ดั่งาม และถือว่าผู้น้อยยังไม่มีบุญบารมีที่จะไปอวยพรผู้ใหญ่ได้ในทางที่ดีคือ จะต้องอัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัย หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ผู้ใหญ่เคารพกราบไหว้วมาอานวยพรเช่น

“ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในลำปาง อันมีพระแก้วมรกต วัดพระธาตุลำปางหลวง พระแก้วดอนเต้า หลวงพ่อเกษม เขมโก ที่ชาวลำปางเคารพบูชา จงอานวยพรแต่ท่าน... ให้มีสุขภาพดี มีความสุขกาย สุขใจ มีอายุมั่นขวัญเย็นเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรแก่บุตรหลานตลอดไปอีกนาน”

หากจะอวยพรผู้ใหญ่ที่นับถือคริสต์ศาสนา เราควรอ้างคุณพระเยซู หรือพระผู้เป็นเจ้ามาอานวยอวยพร เช่น “ขอพระเจ้า จงคุ้มครองดูแลให้ท่านมีอายุมั่นขวัญเย็น มีสุขภาพที่แข็งแรงมีความสุขสืบไป

ส่วนการอวยพรที่ไม่เหมาะสมก็ควรหลีกเลี่ยงไป เช่น อวยพรแก่คุณลุงกล่าวว่า “ขอให้คุณลุง...มีสุขภาพที่ดี เตะปี๊บดังอีกหลายใบ มีอิหนูหลายๆ คนนะครับ”

การที่เราอ้างเอาคุณพระศรีรัตนตรัยมาอำนวยการก็เป็นสิ่งที่ดีที่ควรทำ เพราะพระรัตนตรัยจะมาเป็นสักขีพยานได้ แต่จะขอให้พระศรีรัตนตรัย ดลบันดาลให้เป็นอย่างนั้น เป็นอย่างนี้ คงไม่ถูกต้องนัก เพราะพระศรีรัตนตรัยไม่อยู่ในฐานะที่เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือเป็นของขลังที่จะบันดาลอะไรแก่ใครได้ โดยเฉพาะสิ่งที่เราอยากให้ท่าน ดลบันดาลให้เกิด ให้มีนั้น ไม่อยู่บนพื้นฐานของการกระทำของผู้นั้นโดยตรง อธิบายง่ายๆ ก็คือ การที่ชาวพุทธไปกราบไหว้พระก็เพื่อให้ท่านเป็นที่พึ่งทางใจ หรืออุทิศกุศล หรือถือเอาพระองค์เป็นแบบอย่าง ในการดำรงชีวิต การทำแต่ความดีที่ควรปฏิบัติตาม มิใช่กราบไหว้เพื่อให้ท่านดลให้เราได้เงิน ๑๐๐ ล้าน ๑,๐๐๐ ล้าน แะทำบุญหยอดลงตู้บริจาค ๑๐ บาท จะขอตั้ง ๑๐๐ ล้านดูจะเห็นแก่ตัวมากเกินไป หรือกราบพระเพื่อให้ท่านรักษาเก้าอี้ไว้นานๆ เช่นนี้ก็เรียกว่า **“ไหว้พระแบบไสยศาสตร์”** มิใช่แบบชาวพุทธที่แท้จริง หากชาวพุทธทุกคนกราบไหว้ แล้วร้องขอจนสำเร็จกันทุกคน ป่านนี้คงไปสูนิพพานกันหมดแล้ว ฉะนั้นเวลากราบไหว้พระให้ระลึกเสมอว่า **“เราทำเพื่อเตือนใจที่เราทำความดีทั้งกาย วาจา ใจ ตามแบบอย่างพุทธองค์ แล้วเราจะได้รับความดี (พร) คือ ความสุขนั้นด้วย”** ในขณะเดียวกัน เวลาที่พระให้พรเรา ก็ขอให้ยึดหลักการว่า ถ้าท่านลงมือทำตามหลักการณ์แล้ว พรย่อมเกิดขึ้นในตัวเราเอง ไม่ต้องไปร้องขอพรจากใคร ดังคำสวดพระสงฆ์ขณะที่เราถวายสังฆทานก็ได้ยืนยันว่า

“...อภิวาหนสี ลิสสนิจจัง วุฑฒาปจายโน จัตตารโธ ธัมมา
วิพัตถันติ อายุ วณฺณ สฺขัง พลัง...”

**“ธรรม (พร) ๔ ประการคือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ย่อม
เจริญแก่ผู้กราบไหว้เสมอ อ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่เป็นนิจ...”**

ตามความหมายนี้ แสดงว่า เราทำดีแล้วย่อมได้ผลดีอย่าง
แน่นอน ดังพุทธภาษิตที่ว่า “**ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน**” หรือ “**ทำดีได้ดี**”
“**หว่านพืชเช่นไรก็ได้ผลเช่นนั้น**” แม้ว่าเราอาจไม่เห็นความดี
มาตอบสนองให้เห็นเร็ววัน แต่จงเชื่อเถิดว่า การทำความดี ท่านจะได้
รับความสุข ความปลื้มปิติ ความชื่นใจ พอใจ ใจผ่องแผ้วเบิกบาน
ไม่ขุ่นมัว สิ่งนี้แหละคือ “บุญ” ที่ได้รับทันตาเห็น

ส่วนคนที่ทำชั่วแล้วได้ดีนั้น เรามักไปเปรียบเทียบกับ
การกระทำที่เป็นด้านวัตถุเท่านั้น เราอาจเห็นว่า เขาทำชั่วทำไมได้ดี
ก็เพราะเรามองมมเดียวและมองมมที่เป็นวัตถุ มองในระยะใกล้ๆ เช่น
พ่อค้ายาเสพติด เล่นพนัน เป็นหัวหน้ามือปืน มีเงิน มีชื่อเสียง ทำบุญ
ทำทานบ่อยๆ ทำไมเขามีความสุขอยู่ได้ผลการทำชั่วทำไมยังไม่สนองเขา
ความจริงเราลืมนึกถึงมมที่มีคนอื่นอาจไม่มอง เช่น พ่อค้ายาเสพติด
อาจทำบุญเอาหน้า มีเงินมีทองมากมาย แต่ภายในจิตใจเขาไม่มีใครรู้ได้
เขาอาจจะกินไม่ได้นอนไม่หลับ กลัวถูกฆ่าตัดตอน กลัวลูกน้องทรยศ
จิตใจไม่เป็นสุขได้เลย ส่วนผลการทำชั่วที่ทำไว้นั้น พอตำรวจจับได้
สักวันหนึ่ง เขาก็จะกลายเป็นคนคุก เป็นนักโทษประหาร ชื่อเสียง ความสุข
ที่มีก็หมดไปทันที และยังทำความเสื่อมเสียมาในวงศ์ตระกูลอีก
ต่างหาก คนจีนจึงสอนลูกหลานว่า “**ชื่อ...กินไม่หมด คด...กินไม่นาน**”

เดี๋ยวนี้บ้านเมืองมีชื่อเสียงมากขึ้นแล้ว ข้าราชการเลวๆ ก็ถูกจับ ถูกไล่ออก
ตำรวจก็หันมาทำความดีกวาดล้างคนชั่วกันทุกวัน ฉะนั้น หากท่าน
ยึดมั่นในความดีก็อย่ารีรอ รีบทำเถิดและอย่าทำแบบเอาหน้า จงทำดี
เพื่อความดี และรีบทำวันนี้ อย่าประมาท ดังคำกลอนสอนใจที่ว่า

ชีวิตไร้สาระขณะนี้	ยังไม่สายเกินที่ จะแก้ไข
แม้ชีวิตจะเหลือน้อยลงเพียงไร	ควรภูมิใจที่ได้ทำดีทัน
คนจะเห็นหรือไม่เป็นไรเล่า	จงเลือกเอาความดีที่สร้างสรรค์
ใครจะเห็นหรือไม่ไม่สำคัญ	ใจเรานั้น รู้ว่า ดี เท่านั้น...พอ.....

ปีใหม่มายังแล้ว บางคนอาจจะพอใจที่ใครๆ ส่ง**การ์ดอวยพร**
(ส.ค.ส.) มาให้มากมายเต็มโต๊ะทำงาน ติดบอร์ดก็เต็มบอร์ด มีแต่คน
อวยพรให้ท่านมีความสุข ความเจริญ ความดีงามแล้วท่านก็นั่งๆ
นอนๆ ไม่ทำอะไร เช่นนี้ก็ไม่ได้เกิดความดีงามอะไร เพราะ **“พรใดๆ
ก็ไร้ค่า ถ้าท่านไม่ทำความดีด้วยตัวท่านเอง”** คำอวยพรที่คนอื่น
ส่งมาให้ เป็นเพียงความหวัง ความปรารถนาดีเท่านั้น หาได้เป็นพร
(คุณความดี ความประเสริฐ) ใดๆ ไม่ และการส่ง ส.ค.ส. แม้ราคาไม่ก็ตั้งค์
แต่มีคุณค่าทางจิตใจมาก ทำให้มิตรภาพยืนยาว ทำให้ผู้ให้และผู้รับ
มีความสุข รับส่ง ส.ค.ส. ให้คุณพ่อคุณแม่ ครู อาจารย์ เพื่อนที่รักใคร่
หรือ **คนรัก เสียวันนี้ เพื่อเป็นการส่งความสุขปีใหม่ให้แก่กันอย่าง
แท้จริง...**